

Quickscan flora en fauna

Veemarkt

Gemeente Assen

Quickscan flora en fauna

Veemarkt

Gemeente Assen

Colofon

Datum:

9 maart 2016

Projectgegevens:

Projectnummer 253493

Auteur(s):

J.W.C. Melis MSc.

Datum

09-03-2016

Opsteller(s)

J.W.C Melis MSc.

Projectleider

Ir. Carin Stolzen

Vrijgave

Drs C. Schellingen

Vestiging Oosterhout
Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
T: +31 (0)162 48 75 00
www.croonenburo5.com

Vestiging Maastricht
Wim Duisenbergplantsoen 21
6221 SE Maastricht
T: +31 (0)43 325 32 23
info@croonenburo5.com

CroonenBuro5 is aangesloten bij
het Netwerk Groene Bureaus

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Natuurwetgeving en -beleid	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswetgebieden	3
2.3	Flora- en faunawet	3
3	Gebiedsbeschrijving	5
3.1	Planlocatie	5
3.2	Toekomstige situatie	5
3.2.1	Planning	6
3.2.2	Te verwachten werkzaamheden en ingrepen	6
4	Methode	7
4.1	Bureaustudie	7
4.2	Terreinbezoek	8
4.3	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	8
5	Onderzoeksresultaten	9
5.1	Gebiedsbeschrijving	9
5.2	Beschermde soorten	10
5.2.1	Bureaustudie	10
5.2.2	Terreinbezoek - ecologische bevindingen	11
5.2.3	Samenvatting beschermde soorten	13
5.3	Beschermde gebieden	13
6	Toetsing aan de natuurwetgeving	15
6.1	Effectbepaling project	15
6.2	Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet	15
6.2.1	Broedvogels	15
6.2.2	Zoogdieren	16
6.2.3	Reptielen	17
6.2.4	Amfibieën	17
6.2.5	Vissen	17
6.2.6	Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen	17
6.2.7	Flora	17
6.3	Toetsing effect op beschermde gebieden	17
6.3.1	Natuurnetwerk Nederland	17
6.3.2	Natuurbeschermingswet 1998	17
7	Conclusies en aanbevelingen	19
7.1	Conclusies soortenbescherming	19
7.2	Conclusies gebiedsbescherming	19
7.3	Kansen voor de natuur	20

7.3.1	Vleermuizen	20
7.3.2	Vogels	20
8	Bronnen	21
8.1	Boeken en rapporten	21
8.2	Websites	21
Bijlagen:		
Bijlage 1: Natuurwetgeving		

1 Inleiding

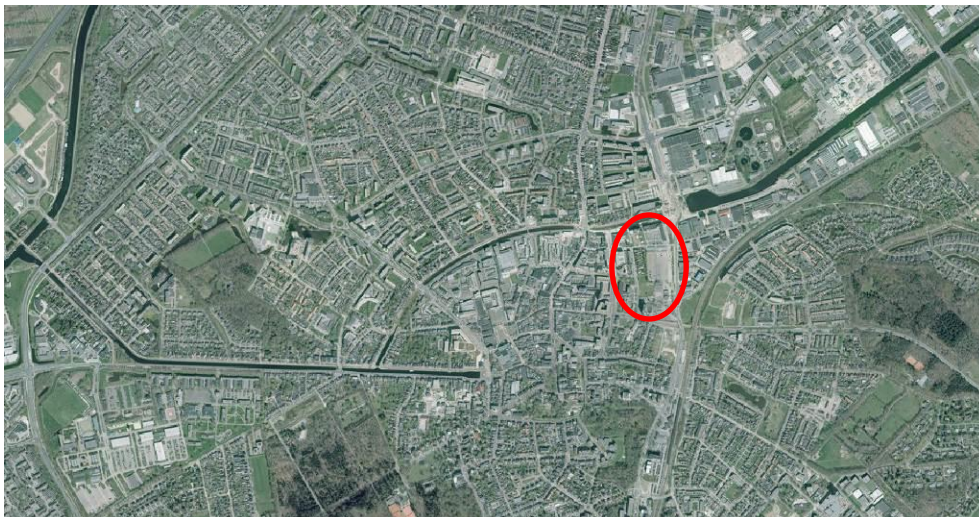
1.1 Aanleiding

Het plangebied maakt onderdeel uit van de FlorijnAs. De FlorijnAs is het belangrijkste ontwikkelingsgebied van de gemeente Assen. De FlorijnAs bestaat uit gebiedsontwikkeling en projecten die de bereikbaarheid verbeteren. Onder de Crisis- en herstelwet is, gezamenlijk met betrokken overheidsinstanties, een structuurvisie opgesteld en vastgesteld (oktober 2011). In de structuurvisie en in het masterplan Havenkwartier is onder meer aangegeven dat er woningbouw op het Veemarktterrein wordt gerealiseerd.

Gezamenlijk met ontwikkelende partijen is de afgelopen maanden een stedenbouwkundige schets voor het plangebied opgesteld. De stedenbouwkundige schets vormt de onderlegger voor het nieuwe bestemmingsplan. Het plangebied omvat tevens het bestaande verpleeghuis Anholt. Vanwege veranderende wetgeving in de toekomst is het wenselijk om een flexibele regeling in het bestemmingsplan op te nemen voor mogelijke functiewijziging naar wonen op de betreffende locatie.

De gemeente Assen is voornemens om woningen te creëren op het Veemarktterrein. In het huidige bestemmingsplan is dit niet mogelijk. Voor het project is een bestemmingsplanherziening nodig. Voorliggende quickscan flora en fauna maakt onderdeel uit van deze bestemmingsplanherziening.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Flora- en faunawet, het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur) en de Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een quickscan. In deze rapportage zijn de resultaten van de quickscan beschreven. In figuur 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1 Globale ligging plangebied (rood omcirkeld). Bron: Globespotter.

1.2 Doel

Het doel van voorliggende quickscan is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, NNN en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

1.3 Leeswijzer

De quickscan is als volgt opgebouwd:

- hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en het projectvoornemen;
- hoofdstuk 4 geeft een toelichting op de methodiek van de quickscan;
- hoofdstuk 5 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten in (de omgeving) van het plangebied;
- hoofdstuk 6 toetst de ontwikkeling aan de natuurwetgeving en -beleid;
- hoofdstuk 7 beschrijft de conclusies en (eventuele) vervolgstappen en procedures.

2 Natuurwetgeving en -beleid

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en het NNN en Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

2.2 Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswetgebieden

In 2014 is het rijk overgestapt van de naamgeving Ecologische Hoofdstructuur naar Natuurnetwerk Nederland (NNN), in officiële documenten blijft de oude naamgeving nog gehandhaafd. Het NNN is de kern van het natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst.

Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van het NNN en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Natuurnetwerk Nederland en de Natuurbeschermingswet 1998 wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.3 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar Bijlage 2.

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Planlocatie

Het Veemarktterrein ligt midden in de stad. Het wordt aan de oostzijde omsloten door de binnenstad van Assen. Aan de west- en zuidzijde wordt het omsloten door de Stadsboulevard; een belangrijke verkeersontsluiting dwars door Assen heen (die de noord- en zuidkant van Assen met elkaar verbindt).

Figuur 3.1. Globale begrenzing plangebied met in rood aangegeven de locatie Bron: Globespotter.

Figuur 3.2 Impressie plangebied, met links het parkeerterrein en rechts een boomsingel.

3.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie worden woningen gecreëerd in het plangebied (zie figuur 3.3). Het is onduidelijk of in de toekomstige situatie de huidige boomsingel behouden kan blijven. In deze toetsing wordt er vanuit gegaan dat de singel gekapt moet worden (worst case benadering). Tevens zullen groenvoorzieningen in het plangebied worden verwijderd. In de nieuwe situatie worden tevens nieuwe bomen aangeplant (fig. 3.3).

Figuur 3.3. Stedenbouwkundig ontwerp (Mulleners + Mulleners Architecten)

3.2.1 Planning

Het is nog onduidelijk wanneer werkzaamheden plaats zullen vinden. De planning is om in de zomer van 2016 de bestemmingsplanwijziging door te voeren.

3.2.2 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Als gevolg van de werkzaamheden in het plangebied worden mogelijk bomen en struiken gekapt en zal het grasveld in het midden van het plangebied verdwijnen. Er worden als gevolg van de bestemmingsplanwijziging geen panden gesloopt in het plangebied.

4 Methode

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
- Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.1 Bureaustudie

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar de zwaar beschermde (Tabel 3-) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet. Indien verbodsbepalingen worden overtreden dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Algemeen beschermde soorten, die zijn opgenomen in Tabel 1 van de Flora en faunawet, zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt het voorliggende project. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er worden diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van zwaar beschermde soorten (Tabel 2- en 3-soorten) in en rond het plangebied. Met behulp van landelijke en regionale verspreidingsatlassen en/of specifieke internetsites (www.ravon.nl; www.vlindernet.nl; www.libellennet.nl; [www.Naturalis.nl\EIS](http://www.Naturalis.nl/EIS)) wordt nagegaan of in het verleden zwaar beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Daarnaast worden landelijke databanken voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl, over de periode 2011 - 2016. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn dan niet bekend. Aan de hand van de resul-

taten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de Tabel 2- en 3-soorten zijn vogels beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5) (zie toelichting in Bijlage 1 – Wettelijk kader) waarvan inventarisatie gewenst is. Gekeken wordt naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of middels Provinciale sites. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

4.2 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Op 1 maart 2016 is een verkennend terreinbezoek aan het gebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

4.3 Effectbeoordeling en advies vervolgttraject

Aan de hand van de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een nader onderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Onderzoekresultaten

In dit hoofdstuk wordt allereerst een gebiedsbeschrijving gegeven (paragraaf 5.1). Vervolgens wordt in paragraaf 5.2 beschreven welke (zwaar beschermde) soorten in het plangebied verwacht worden; in paragraaf 5.2.3 wordt dit in een overzicht weergegeven.

5.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied bestaat voor het overgrote deel uit verhard parkeerterrein. Daarnaast is in het plangebied bebouwing aanwezig in de vorm van een grote kantoorstoren en een restaurant. Ook het verzorgingstehuis Anholt maakt deel uit van het plangebied. In het plangebied zijn een boomsingel en groenvoorzieningen aanwezig. Een deel van het gebied bestaat uit grasland met een ondiepe ontwateringssloot.

Figuur 5.1. Impressie plangebied, met (van links naar rechts) een tijdelijk gronddepot, een boomsingel, een sloot, hoogbouw, groenvoorzieningen en het verzorgingstehuis.

5.2 Beschermde soorten

5.2.1 Bureaustudie

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie en uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten.

Vogels,

Categorie 1-4

- Boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, ooievaar, ransuil, roek en sperwer.

Categorie 5:

- Er zijn geen omstandigheden te verwachten die nesten van categorie 5-soorten rechtvaardigen tot jaarrond beschermde nesten.

Zoogdieren

- Eekhoorn, steenmarter, boommarter, bever*, waterspitsmuis, baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis.

Reptielen en amfibieën

- Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis.

Vissen

- Kleine modderkruiper*.

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

- Heideblauwtje, keizersmantel en noordse winterjuffer.

Flora

- Steenbreekvaren.

*Gemarkeerde soorten komen uit aangrenzende uurhokken naar voren.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied. Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen.

De resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek worden besproken in dit hoofdstuk. In hoofdstuk 6 worden de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de aanwezige beschermde gebieden en de te verwachte soorten beschreven.

5.2.2 Terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op 1 maart (2.0 °C, geheel bewolkt; knmi.nl) is een terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een deskundig ecooloog van Antea Group. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten.

Vogels (categorie 1-4)

Zoals eerder aangegeven is er een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaar-rond beschermd is en waarbij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten (zie bijlage 1).

Uit de bureaustudie komt het voorkomen van de tabel 1-4 soorten boomvalk, buizerd, gierwaluw, havik, huismus, ooievaar, ransuil, roek en sperwer naar voren. In het plangebied zijn geen roofvogelnesten of roekennesten gezien. Verblijfplaatsen van de boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek en sperwer kunnen worden uitgesloten. In het plangebied zijn geen huismussen waargenomen. Huismussen zijn jaarrond in hun territorium aanwezig. Verblijfplaatsen van huismussen kunnen hiermee worden uitgesloten. In het plangebied zijn geen nesten van de ooievaar aangetroffen, verblijfplaatsen van de ooievaar kunnen hiermee worden uitgesloten. In het plangebied zijn geen te slopen panden aanwezig. Nesten van de gierwaluw in te slopen bebouwing kunnen hiermee worden uitgesloten.

Zoogdieren

Uit de bureaustudie komt het voorkomen van de soorten eekhoorn, steenmarter, boommarter, bever en waterspitsmuis naar voren.

In het plangebied zijn geen nesten van de eekhoorn waargenomen. Verblijfsplaatsen van de eekhoorn kunnen hiermee worden uitgesloten. In het plangebied zijn geen bosplantsoenen aanwezig zodat het voorkomen van de eekhoorn is uitgesloten in het plangebied. In het plangebied zijn geen leegstaande schuren of panden aanwezig. Verblijfsplaatsen van de steenmarter kunnen worden uitgesloten. De soort kan doortrekkend voorkomen in het plangebied. De boommarter komt voor in aaneengesloten (oude) bosgebieden. Dergelijk biotoop is in het plangebied niet aanwezig. De aanwezigheid van de boommarter kan daarmee worden uitgesloten. In of nabij het plangebied zijn geen grotere watergangen aanwezig zodat de aanwezigheid van de bever en de waterspitsmuis in het plangebied kan worden uitgesloten.

Naast het voorkomen van grondgebonden zoogdieren komt uit de bureaustudie het voorkomen van de vleermuissoorten baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis naar voren.

In de bomen in het plangebied zijn geen holtes of gaten aangetroffen zodat verblijfsplaatsen in bomen in het plangebied kunnen worden uitgesloten. De bebouwing in het plangebied is mogelijk geschikt voor vliermuizen. Het pand van restaurant "YUME" biedt mogelijke verblijven van vliermuizen. In de wanden van het pand zijn open stootvoegen aanwezig die toegang geven tot de spouwmuur. Delen van het plangebied kunnen een functie hebben als foerageergebied voor vliermuizen.

Reptielen

Uit de bureaustudie komt het voorkomen van de levendbarende hagedis in de omgeving van het plangebied naar voren. Deze soort is afhankelijk van zonplekken waar hij zich ongestoord kan opwarmen. Dergelijke plekken zijn in het plangebied onvoldoende aanwezig. Het voorkomen van de levendbarende hagedis in het plangebied is uitgesloten.

Amfibieën

Uit de bureaustudie komt het voorkomen van de alpenwatersalamander naar voren. De watergangen in het plangebied zijn nauwelijks watervoerend. In de zomer zullen de watergangen droogstaan. Het voorkomen van de alpenwatersalamander in het plangebied is in een dergelijk biotoop uit te sluiten.

Vissen

Uit de bureaustudie blijkt het voorkomen van de kleine modderkruiper in de omgeving van het plangebied. De watergangen in het plangebied zijn nauwelijks watervoerend. Ten tijde van het veldbezoek was minder dan 10 centimeter water aanwezig in de watergangen. In de zomer zullen de watergangen droog staan. Het voorkomen van de kleine modderkruiper in het plangebied is uitgesloten.

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

Uit de bureaustudie komt het voorkomen van de soorten heideblauwtje, keizersmantel en noordse winterjuffer naar voren. Het heideblauwtje is een vlindersoort van heidevelden en is afhankelijk van begroeiing van struik- of dopheide. In het plangebied is dergelijk biotoop niet aanwezig, het voorkomen van het heideblauwtje is uitgesloten. De keizersmantel is een vlindersoort die als dwaalgast voorkomt in Nederland (vlinder-net). De soort komt voor in bossen met grote hoeveelheden viooltjes. Dergelijk biotoop is in het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van de vlindersoort in het plangebied is uitgesloten. De noordse winterjuffer is een soort die voorkomt in laagveenmoerassen en in heidevelden. Dergelijk biotoop is in het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van de noordse winterjuffer in het plangebied kan worden uitgesloten. Waarschijnlijk kunnen de waarnemingen van het heideblauwtje, de keizersmantel en

de noordse winterjuffer verklaard worden doordat deze soorten voorkomen in de natuurgebieden langs het Deurzerdiep in het zelfde kilometerhok als het plangebied.

Flora

Uit de bureaustudie komt het voorkomen van de steenbreekvaren naar voren. Deze soort komt voor op oude muren. In het plangebied zijn oude muren niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort kan worden uitgesloten.

5.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in tabel 5.1. mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 6 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 5.1: Aanwezigheid van (mogelijk) beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Steenmarter	Tabel 2	Mogelijk	Doortrekkend
Vleermuizen	Tabel 3	Mogelijk	Foeragerend

5.3 Beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland

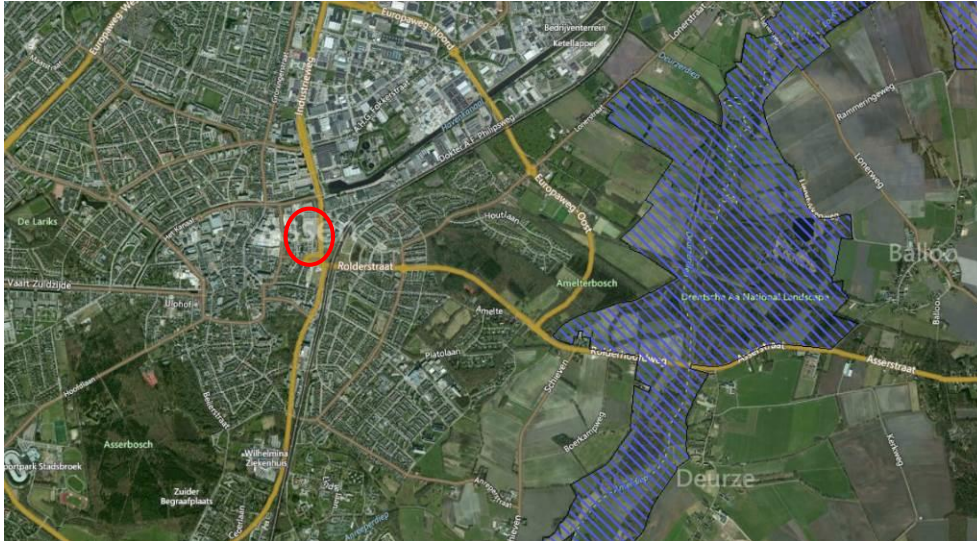
Er bevindt zich geen NNN in het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat deel uitmaakt van het NNN ligt op circa 700 meter ten oosten van het plangebied (figuur 3.2).

Figuur 5.2. Ligging plangebied (rood omcirkeld) t.o.v. NNN (lichtgroen) (Atlas van Drenthe, Kaart EHS 2015)

Natura 2000-gebieden.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 1.6 kilometer afstand ten oosten van het plangebied. Dit is het 'Drentsche Aa-gebied' (figuur 5.3).

Figuur 5.3 Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden (Natura 2000-viewer EU).

6 Toetsing aan de natuurwetgeving

6.1 Effectbepaling project

In het plangebied worden woningen gerealiseerd. Ten behoeve van de nieuwe inrichting van het plangebied wordt een boomsingel in het gebied gekapt en worden solitaire bomen gekapt. Tevens worden struiken verwijderd. In het plangebied wordt geen bebouwing gesloopt.

6.2 Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet

6.2.1 Broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

In het plangebied kunnen nesten gebouwd worden (met name in hoog opgaande vegetatie). Indien broedgevallen aanwezig zijn mogen deze niet verwijderd of verstoord worden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het deel van het plangebied waar werkzaamheden plaatsvinden vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor broedvogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecoloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatiespecifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Jaarrond beschermde nesten

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waarbij bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten (zie Bijlage 2). Tijdens het terreinbezoek zijn geen sporen, nesten/potentiële nestplaatsen of braakballen aangetroffen van categorie 1-4-vogelsoorten. Deze soorten zijn dan ook uitgesloten in het plangebied.

Categorie 5-vogelsoorten

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

6.2.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het slopen van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

Het pand van restaurant “YUME” biedt mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. De functionele leefomgeving van Omdat in het plangebied geen panden worden gesloopt zijn negatieve effecten op het voorkomen van vleermuizen in het plangebied uitgesloten.

Verwacht wordt dat het plangebied gebruikt wordt als foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied vormt gezien de geringe omvang en de afwezigheid van unieke groene elementen ten opzichte van de omgeving, een foerageergebied van minimaal belang (geen essentieel foerageergebied voor verblijfplaatsen in de ruimere omgeving). In de omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Tevens worden in de nieuwe situatie groenelementen aangeplant die als foerageergebied kunnen dienen voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen.

In alle redelijkheid kan worden gesteld dat het voorgenomen plan weinig of geen invloed zullen hebben op de vleermuisactiviteiten binnen en rondom het plangebied. Voor wat betreft vleermuizen zijn er geen belemmeringen ten aanzien van de Flora- en faunawet. De voorgenomen ontwikkeling zorgt derhalve niet voor een overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet.

Steenmarter

Mogelijk is de steenmarter doortrekkend aanwezig in het plangebied. In de toekomstige situatie is dit nog steeds mogelijk. De planuitwerking heeft geen negatieve effecten op het voorkomen van de steenmarter in het plangebied. De voorgenomen ontwikkeling zorgt derhalve niet voor een overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet.

Overige zwaardere beschermde zoogdieren

Er zijn geen overige zwaardere beschermde zoogdieren aangetroffen of verwacht in het plangebied. Het plangebied herbergt geen geschikt biotoop voor deze soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.3 Reptielen

De aanwezigheid van (zwaar) beschermde reptielsoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.4 Amfibieën

De aanwezigheid van (zwaar) beschermde amfibieënsoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.5 Vissen

De aanwezigheid van zwaar beschermde vissoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.6 Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

Er zijn geen effecten te verwachten op andere beschermde soorten, zoals dagvlinders, libellen en andere ongewervelden in het plangebied. De soorten zijn niet aangetroffen tijdens het terreinbezoek en de aangetroffen biotopen zijn niet geschikt als leefgebied voor beschermde soorten uit deze soortgroepen.

6.2.7 Flora

De aanwezigheid van zwaar beschermde flora in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.3 Toetsing effect op beschermde gebieden

6.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Voor wat betreft het NNN is bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN-gebied binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van het plangebied liggen wel NNN-gebieden. Significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN op 700 m van het project kunnen worden uitgesloten. De ontwikkeling in het plangebied heeft alleen een beperkt effect op de directe omgeving van het plangebied. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen.

6.3.2 Natuurbeschermingswet 1998

Uit de bureaustudie blijkt dat er binnen drie kilometer afstand van het plangebied een Natura 2000-gebied ligt. Echter vanwege de aard, omvang en de ligging van de ontwikkeling worden geen effecten op het Natura 2000-gebied ('Drentsche Aa-gebied') verwacht. Zoals aangegeven hierboven, heeft de ruimtelijke ontwikkeling beperkte invloed, eventueel op de directe omgeving van het plangebied. Op basis van de afstand zijn er geen negatieve effecten op het Natura 2000-gebied. Een nader onderzoek (passende beoordeling) vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

7 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies van de quickscan gepresenteerd. De conclusies zijn opgedeeld in soortenbescherming (7.1) en gebiedsbescherming (7.2). In paragraaf 7.3 worden maatregelen voorgesteld die in de nieuwe situatie kansen bieden voor soorten die zijn gebonden aan gebouwen en stedelijke omgeving. Deze maatregelen zijn niet wettelijk verplicht.

7.1 Conclusies soortenbescherming

In het plangebied komen geen beschermde soorten voor die negatieve effecten onderkennen. De voorgenomen ontwikkeling zorgt niet voor een overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet (Ffw). Dat betekent dat bij de vaststelling van het bestemmingsplan voldoende inzichtelijk is dat geen ontheffing op grond van de Ffw benodigd is. Daarom kan in redelijkheid op voorhand worden geconcludeerd dat de Ffw niet aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat. Wel dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedvogels op het plangebied.

Broedvogels

Voor de voorgenomen werkzaamheden waarbij bomen en struiken verwijderd of aangepast worden, dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen (globaal half maart tot en met juli).

Er zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde indien ten minste één van de volgende maatregelen genomen worden:

1. De werkzaamheden aan de bomen en gebouwen wordt buiten het broedseizoen uitgevoerd (voorkeursmaatregel). Of in deze periode wordt het plangebied ongeschikt gemaakt voor broedvogels.
2. Het plangebied wordt kort voor aanvang van de werkzaamheden door een erkende ecooloog gecontroleerd op actuele broedgevallen; bij gebleken aanwezigheid van broedende vogels moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot nadat de vogels zijn uitgevlogen.

7.2 Conclusies gebiedsbescherming

Natuurnetwerk Nederland

Binnen het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. Ook heeft de planontwikkeling geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland buiten het plangebied. Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan.

Natura 2000

Het plangebied ligt niet in of nabij een Natura 2000-gebied. Op basis van de aard en omvang van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn effecten op dit gebied uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Natuurbeschermingswet, zoals het opstellen van een passende beoordeling, zijn dan ook niet noodzakelijk.

7.3 Kansen voor de natuur

7.3.1 Vleermuizen

Nagenoeg alle vleermuissoorten zijn gevoelig voor lichtverstoring. Om het terrein geschikt te houden dan wel te maken voor vleermuizen wordt aangeraden om het aanbrengen van verlichting (en uitstraling hiervan) zoveel mogelijk te beperken (ook tijdens de bouw).

In het toekomstige ontwerp kan rekening gehouden worden met vleermuizen door verlichting te gebruiken die minder verstorend is voor vleermuizen. Lage armaturen met wit licht die naar beneden uitstralen vormen geen belemmering voor vleermuizen en zouden gebruikt kunnen worden.

7.3.2 Vogels

Huismussen zijn kenmerkende stadsvogels. In de nieuwe situatie kunnen daarom speciaal voor deze beschermde en in aantal teruglopende soort nestkasten worden aangeboden. Zo kunnen bijvoorbeeld kasten van Vivara¹ worden aangeboden en verspreid over de te realiseren gebouwen worden opgehangen. Deze verblijfplaatsen mogen niet te heet worden in de middagzon: bij voorkeur hebben de locaties een noord- of oost-expositie of een ligging in de schaduw van een dakgoot of iets dergelijks.

¹ Vivara.nl 'Nestkast voor de Huismus'

8 Bronnen

8.1 Boeken en rapporten

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, (2006). *De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea)*. Nederlandse Fauna Deel 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey-Nederland. Leiden.
- Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie) (2009). *De Amfibieën en Reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- EIS-Nederland/De Vlinderstichting/Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (2007). *Waarnemingenverslag Dagvlinders, nachtvlinders en libellen*.
- Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). *Vleermuizen en planologie*. Zoogdierverseniging, Arnhem.
- SOVON, (2002). *Atlas van de Nederlandse broedvogels*. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij/Naturalis/EIS – Nederland.

8.2 Websites

- www.vlinderstichting.nl
- www.maps.google.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.telmee.nl

<http://www.drenthe.info/website/fmc2/ehs2015.html>

<http://natura2000.eea.europa.eu/#>

Bijlage I Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.rvo.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing Tabel 2 en 3 - soorten

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht. Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan RVO.nl door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het

vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijk belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten, zie onderstaande tabel), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Soort	Categorie	Toelichting
Steenuil	1	Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Gierzwaluw, Roek	2	Nesten van koloniebroeders
Grote gele kwikstaart, Huismus, Oehoe, Ooievaar, Kerkuil, Slechtvalk	3	De fysieke voorwaarden voor de vaste nestplaats zijn afhankelijk van bebouwing, vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Boomvalk; Buizerd; Havik, Ransuil Sperwer, Wespandief en Zwarte wouw	4	Vogels die jaar in jaar uit in hetzelfde nest broeden en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om

effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van [tabel 1](#) geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van [tabel 2](#) geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van [tabel 3](#) zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij RVO.nl voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij RVO.nl van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. RVO.nl zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van EL&I). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2014 werd deze term vervangen door NNN door staatssecretaris Dijkema van het ministerie van EZ.

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

In het NNN liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares NNN op het land is ook Natura 2000-gebied.

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen. Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaatshadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

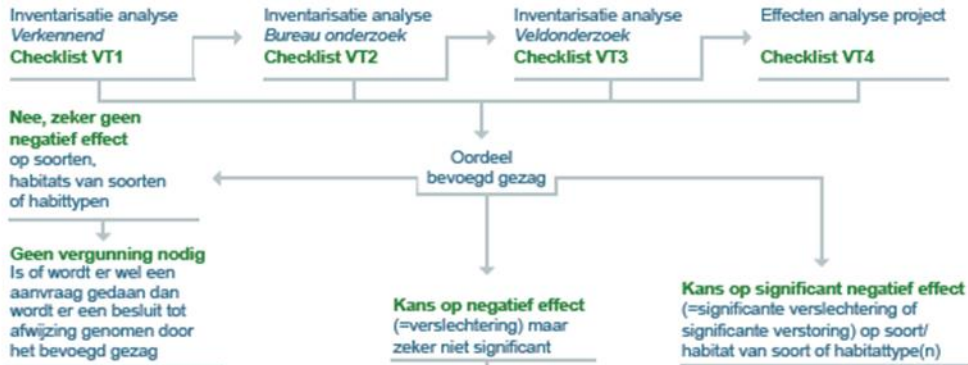
Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

